

Германската фондация „Александър фон Хумболт“ – врата към световната наука

Проф. д-р Лора Тасева
Институт за балканистика
с Център по тракология при БАН

Учен посланик на фондацията за България

Варна, 9-10.06.2016

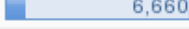
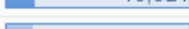
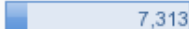
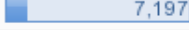

-
- **Германия като страна за научни изследвания**
 - **Най-елитната германска фондация за индивидуални грантове**
 - **Програми за постдокторанти и опитни изследователи**
 - **Условия и документи за кандидатстване**

Водещи страни в световната наука

Total: 153	Countries- Territories	Web of Science Documents	Cites ▾	Cites/Paper	Top Papers
1	USA	3,652,510	63,537,290	17.40	 67,050
2	GERMANY (FED REP GER)	950,932	14,573,151	15.33	 15,225
3	ENGLAND	852,945	14,502,634	17.00	 16,913
4	CHINA MAINLAND	1,496,549	11,962,020	7.99	 14,206
5	JAPAN	842,873	9,835,789	11.67	 6,660
6	FRANCE	673,460	9,732,498	14.45	 10,021
7	CANADA	575,899	8,754,572	15.20	 9,645
8	ITALY	553,773	7,625,504	13.77	 7,512
9	NETHERLANDS	328,008	5,920,452	18.05	 7,313
10	AUSTRALIA	425,004	5,821,629	13.70	 7,197
11	SPAIN	466,916	5,792,507	12.41	 6,101
12	SWITZERLAND	236,443	4,575,219	19.35	 5,956

Класация за 2014 г. според публикации в научни списания от 159 страни (без хуманитарни науки)

Източник: Thomson Reuters

Разходи за научна и развойна дейност като процент от brutния вътрешен продукт

ЕС-27

2012 2,08% от БВП

Р България

2012 0,64% от БВП

2015 0,24-0,27% от БВП

ФР Германия

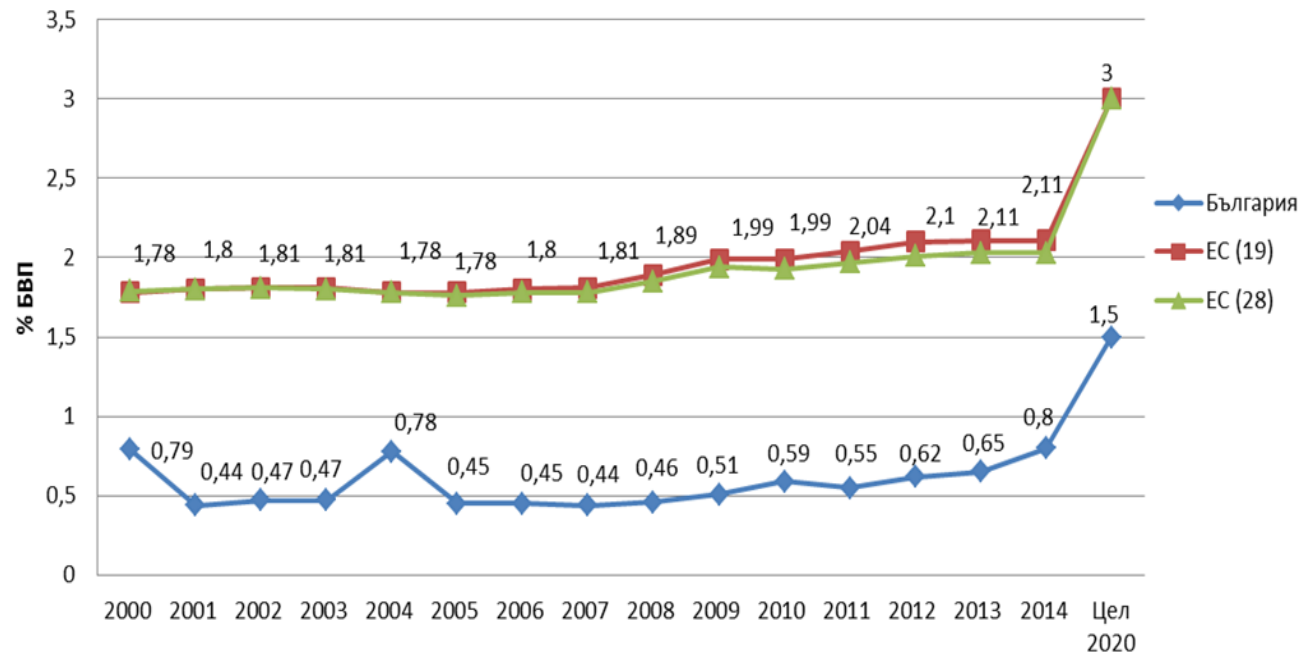
2012 2,89% от БВП

(Източник: *Bundesbericht Forschung und Innovation 2014*)

България в сравнение с ЕС

Източник Евростат 2016

Разходи за НИРД от БВП, %

Исследователски институции – около 360

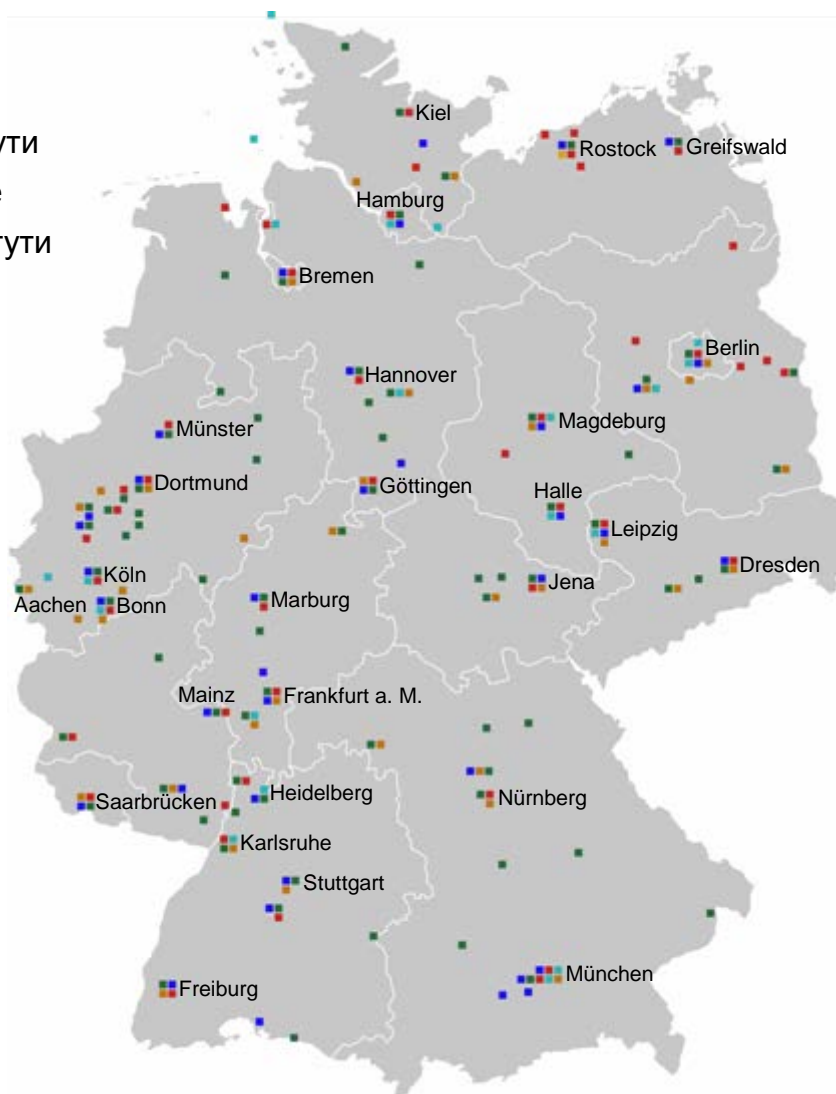
- *над 100 университета*: всички научни области
- *83 Макс Планк института*: фундаментални изследвания в природните, медицинските, обществените и хуманитарните науки
- *67 Фраунхофер института*: приложни изследвания
- *18 Хелмхолц центъра*: природни, технически и медицински науки
- *89 Лайбниц института*: фундаментални и приложни изследвания

Исследовательски ландшафт в Германия

- Университети
- Лайбниц-институти
- Макс Планк-институти
- Хелмхолц-центрове
- Фраунхофер-институти

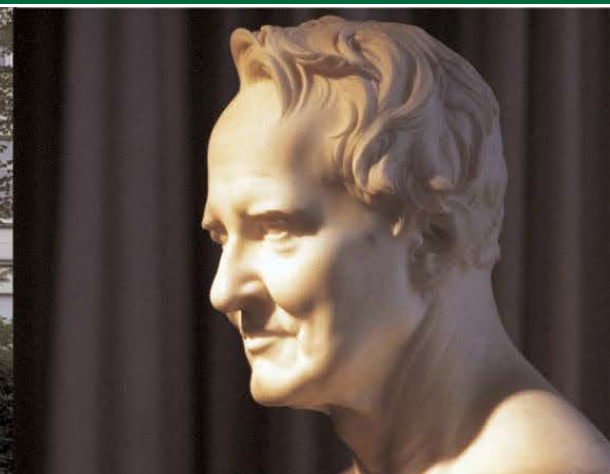

Die Alexander von Humboldt-Stiftung Фондация Александър фон Хумболт

Мрежа на световния научен елит за обмен на знания и
сътрудничество

Научно сътрудничество между водещите чуждестранни и германски
учени

Патрон и история

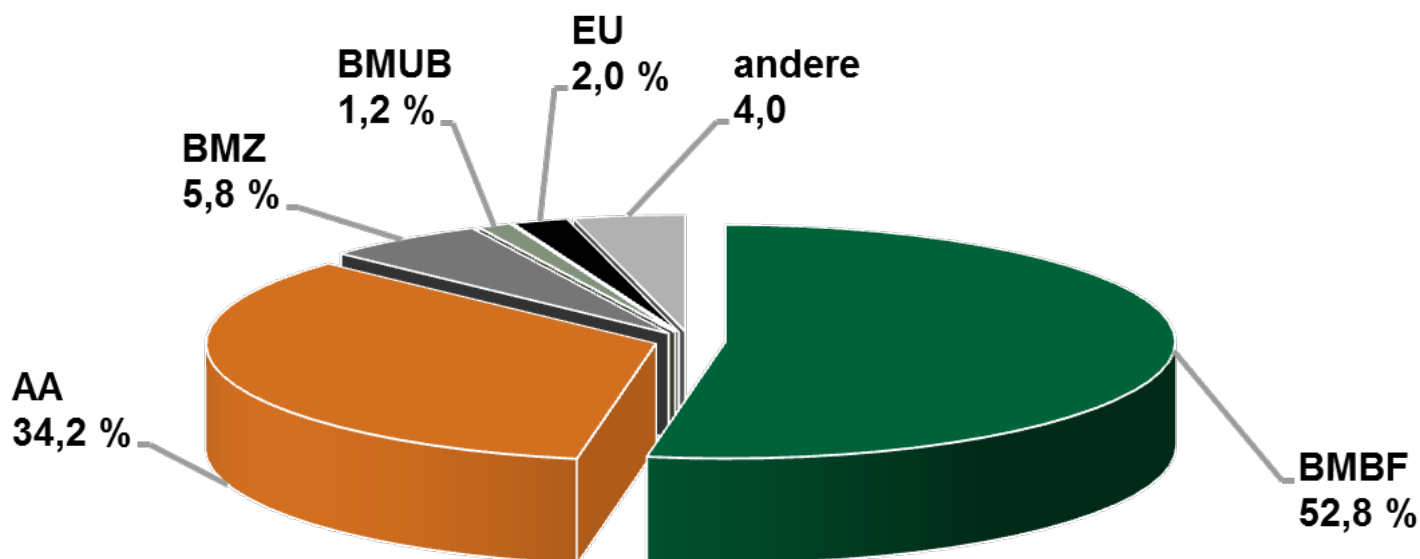
- **Alexander von Humboldt (1769-1859):** откривател, енциклопедист, космополит, ментор на научни таланти
- **1860-1923:** първа фондация Александър фон Хумболт за подкрепа на изследвания в природните науки
- **1925-1945:** втора фондация Александър фон Хумболт за подкрепа на чуждестранни студенти и млади учени в Германия
- **1953:** основаване на днешната фондация Александър фон Хумболт със седалище в Бон

Финансиране на Фондацията

Бюджет 2015: ок. 114,2 мил. евро
ок. 96 % са от националния бюджет и ЕС

AA: Министерство на външните работи 33,3%

BMBF: Министерство на образованието и изследванията 57,6%

BMZ: Министерство на икономическото сътрудничество и развитие 4,7%

BMUB: Министерство на околната среда и екологията 0,9%

Основни дейности

- Спонсориране на **перспективни учени** като част от външната културна и образователна политика
- Подкрепа на **водещи научни изследвания** чрез **интернационализиране**
- Стимулиране на **изследвания в Германия** чрез подкрепа на отделни личности
- Подкрепа на развитието чрез **научно сътрудничество**

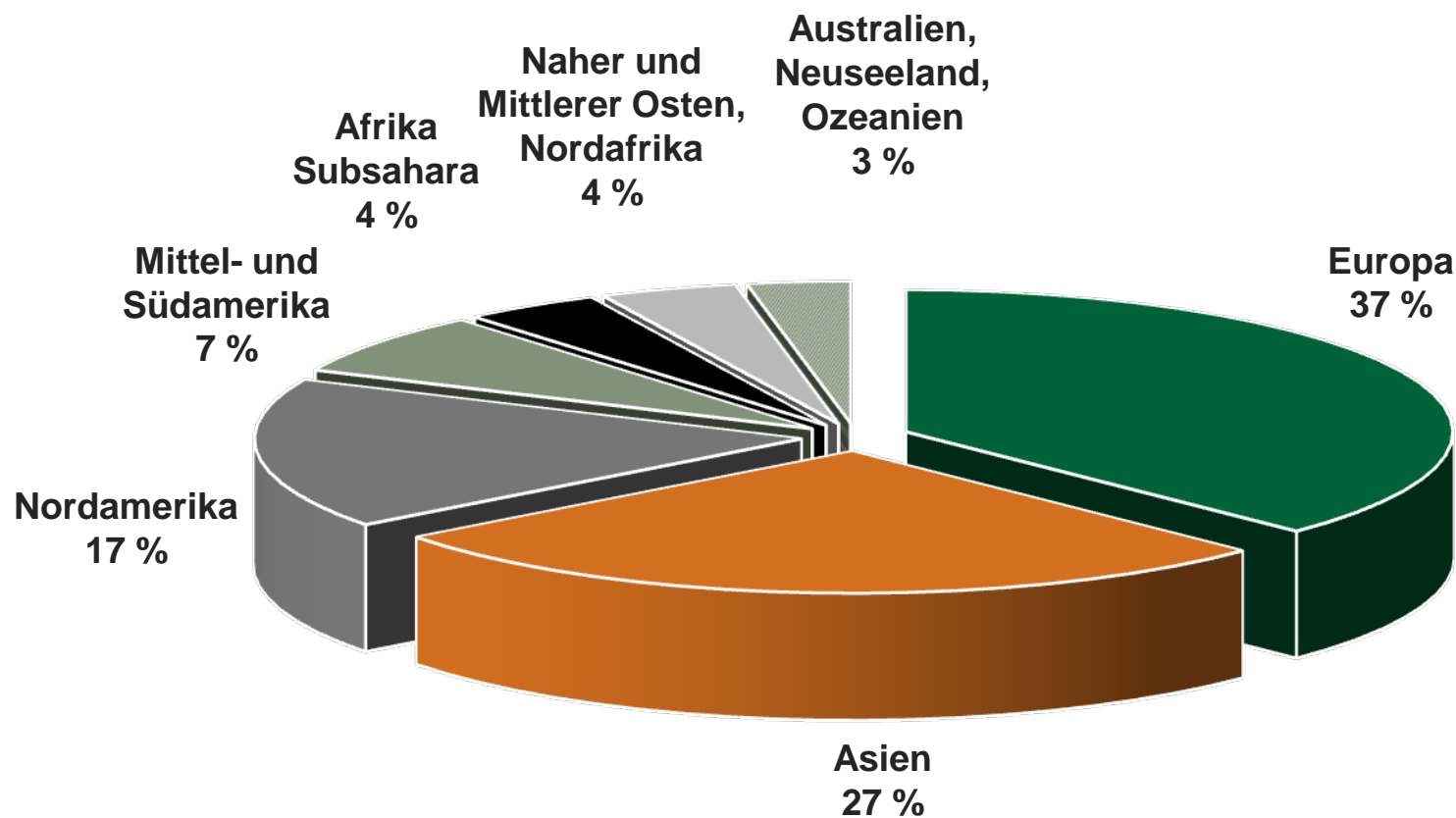
- **Близо 27 000 стипендианти и носители на изследователска награда**
- **Учени от 140 страни**
- **254 българи**
- **51 нобелови лауреати са бивши хумболтианци**

Географско разпределение

2011–2015:

2769 одобрени стипендии за чуждестранни учени

Принципи на Фондацията

- Единствен критерий: **високи научни качества**
- **Без квоти** по страни и научни дисциплини
- Спонсорират се **учени, а не проекти**
- **Свободен избор на научен патньор/домакин** в Германия
- **Независимо научно изследване** без предписания от Фондацията

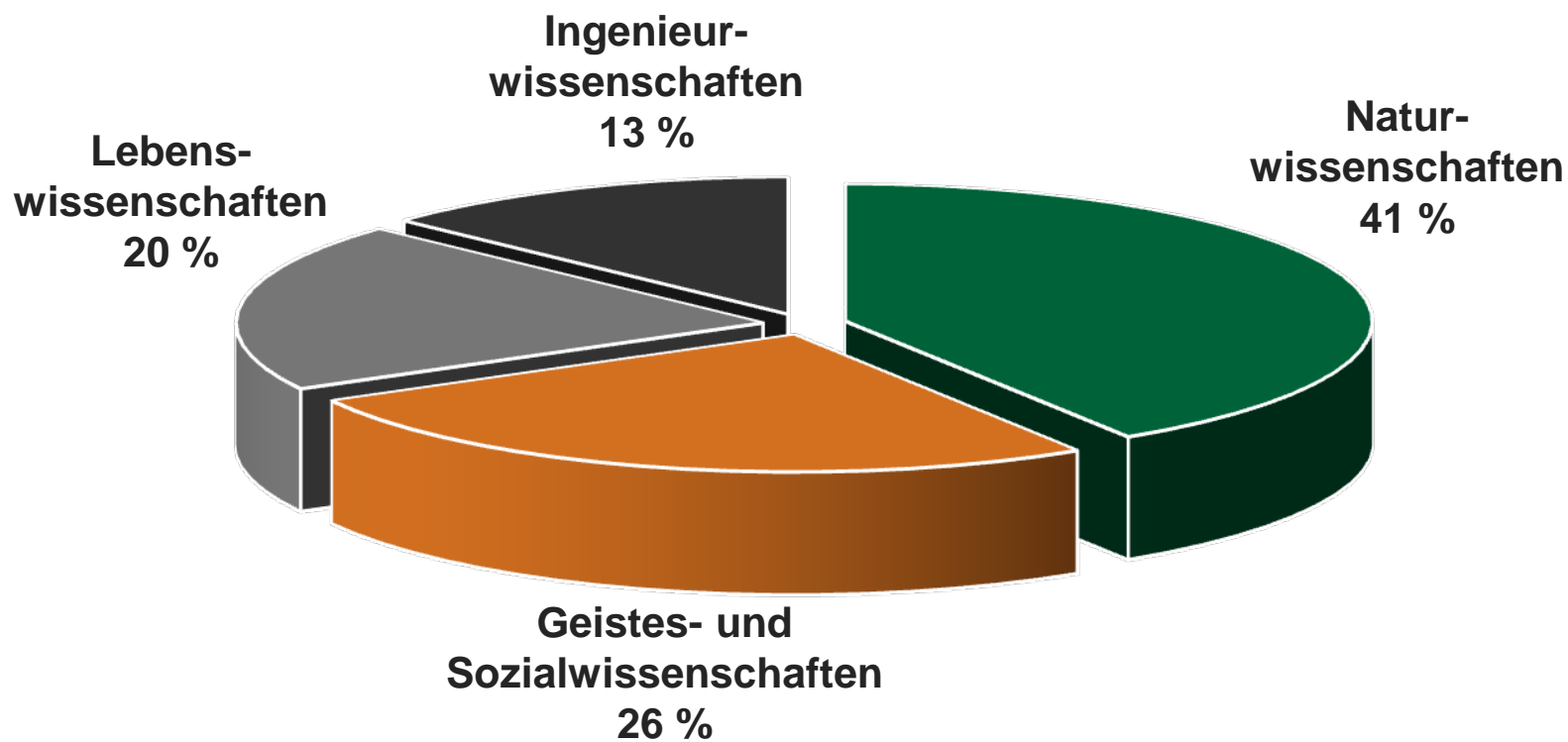

Научни области

2011–2015:

2769 одобрени стипендии за учени от чужбина

Равнопоставеност за жените в науката

- Няма квоти за мъже и жени – досега стипендиантките са 32%, а носителките на награди – 13%
- Допълнителни възможности при жените с оглед на възрастта, кариерното стъпало и географския произход
 - удължаване на периода с 3 месеца при майчинство
 - прекъсване до 18 месеца при съответни условия
 - допълнителни средства за придружаващи членове на семейството
 - целево съветване и информиране

Спонсорски програми на фондация „Александър фон Хумболт“

*Индивидуално научно сътрудничество между
германски и чуждестранни учени*

Подкрепата – индивидуална и лична

- **Подкрепа на индивидуалното сътрудничество между чуждестранни и немски водещи учени**
- **Годишно около 700 международно ценени изследователски стипендии и награди**
- **Гъвкави схеми за спонсориране в зависимост от кариерния етап**
- **Персонална подкрепа на стипендиантите и техните семейства**

Основни програми за чуждестранни учени

Постдокторанти

до 4 г. след промоцията

- Хумболтова изследователска стипендия

Млади водачи на научни групи

до 6 г. след промоцията

- Награда „София Ковалевская“

Опитни учени

до 12 г. след промоцията

- Хумболтова изследователска стипендия

до 18 г. след промоцията

- Изследователска награда „Фридрих-Вилхелм Бесел“

Международно признати учени

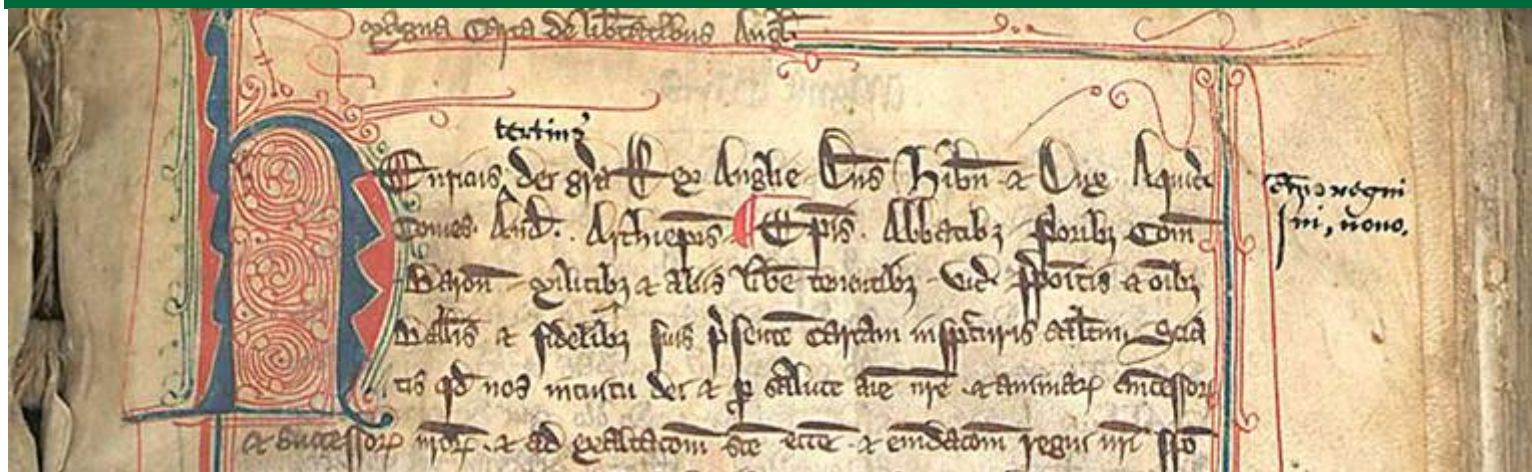
- Хумболтова изследователска награда
- Професура „Александър фон Хумболт“
- Изследователска награда „Анелизе Майер“
- Изследователска награда „Макс Планк“

Научни стипендии

за изследователски престой в Германия

на изявени постдокторанти и опитни учени

целева група

постдокторанти до 4 г. след промоцията

Humboldt-Forschungsstipendium

а) общи параметри

- от 6 до 24 месеца
- всички научни области
- стипендия 2 650 евро на месец
- еднократно пътни до и от Германия
- участие в регионална и годишна сбирка
- участие в учебно пътуване в Германия
- финансова подкрепа за приемащия институт

целева група

постдокторанти до 4 г. след промоцията

Humboldt-Forschungsstipendium

б) допълнителни възможности

- немски езиков курс
- изследователски престой в друга европейска страна
- семейни добавки за съпровождащите стипендианта членове на фамилията
- реинтеграционна стипендия

целева група

опитни учени до 12 г. след промоцията

Humboldt-Forschungsstipendium

- от 6 до 18 месеца, делими на 3 етапа
- стипендия 3150 евро на месец
- пътни до и от Германия
- участие в годишната сбирка
- финансова подкрепа за приемащия институт
- възможност за немски езиков курс
- възможност за изследователски престой в друга европейска страна

Alexander von Humboldt
Stiftung/Foundation

Условия за кандидатстване

Условия за кандидатстване

<i>Постдокторанти</i>	<i>Опитни учени</i>
<ul style="list-style-type: none">• Докторска степен над средно равнище• Научни публикации	<ul style="list-style-type: none">• Самостоятелна научна длъжност, напр. гл. асистент, доцент и пр.• Значителен обем публикации с разпознаваем собствен научен профил
<ul style="list-style-type: none">• Съгласие от приемащия учен (Forschungsplatzzusage)• Самостоятелен изследователски проект• Владее на немски и/или английски	

Процедура на кандидатстване

- **Изпращане на необходимите документи** по всяко време директно във Фондацията (формуляри от сайта)
- **Оценяване** от независими експерти по специалността
- **Решение** на заседание на Селекционния комитет на Фондацията (Auswahlausschuss) (3 пъти в годината)

Оценката е на основа на: **персоналните научни параметри на кандидата и качеството на проекта според рецензиите; зависи от средното ниво на съперниците в дадената сесия**

Продължителност на процедурата 4-7 месеца

Документи и материали

Съгласие от приемащия учен (*Forschungsplatz- und Betreuungszusage*)

При липса на личен контакт с подходящ учен е възможно да се иска **посредничество от Фондацията** или да се потърси такъв чрез **различни научни мрежи**.

Становища (*Referenzgutachten*) на трима други учени

Единият е задължително **научният ръководител** на дисертацията, а другите са по избор, но трябва **да познават научната работа на кандидата**; предимство е, ако не са всички от България.

Изследователски проект

Трябва да е **съгласуван с немския домакин**.

Важни критерии: оригиналност, съобразена методика, реалистичен работен план, интердисциплинарност и иновативност.

Търсене на домакин в Германия

1) В онлайн мрежата на Фондацията

www.humboldt-foundation.de/web/netzwerk-recherche.html

- позволява търсене по специалности, места и ключови думи

2) Чрез *Research Explorer* на DAAD и DFG

www.research-explorer.de

- Обхванати са над 19 000 института в немски университети или неуниверситетски институции
- Позволява търсене по научни и географски критерии

3) Чрез *EURAXESS Deutschland*

www.euraxess.de/de/in_karrieren_wissenschaft.php

4) Чрез колеги, които имат контакти с немски учени, вкл. хумболтианци

Иследователски награди

Награди за чуждестранни учени: чрез номинация

Alexander von Humboldt
Stiftung/Foundation

Humboldt-Forschungspreis

- Международно признати учени –
60 000 € за изследвания в Германия

Friedrich Wilhelm Bessel-Forschungspreis

- Международно признати учени до 18 г. след промоцията –
до 45 000 €, за изследвания в Германия

Max Planck-Forschungspreis

- Международно признати учени –
750 000 € за период от 5 г.

Anneliese Maier-Forschungspreis

- Водещи учени в хуманитарните и обществените науки –
250 000 € за съвместна работа с германски учени за период
до 5 г.

Изследователска награда „София Ковалевская“

Sofja Kovalevskaja-Preis

*Съвместно кандидатстване на учения
и институцията домакин*

- За водещи млади учени от чужбина
- До 1,65 мил. евро за период от 5 г.
- За изграждане на собствена изследователска група от млади учени в Германия

Професура „Александър фон Хумболт“

Alexander von Humboldt-Professur

Номинация от немски университети или изследователски институции

- Международна награда за изследване в Германия на световно признати чуждестранни учени
- 3,5 до 5 мил. евро за 5 г., до 10 носители за година
- Изискване: стратегическа цел на университета – обвързване на наградения в изследователска дейност

Веднџ хумболтианец – завинаги хумболтианец

Веднъж хумболтианец – завинаги хумболтианец

Фондацията поддържа контакти със своите близо 27 000 стипендианти от 140 страни през целия им живот и спонсорира:

- по-нататъшни **академични контакти**: кратки и продължителни научни престои в Германия; посещения на немски учени в институтите на бившите хумболтови стипендианти
- мрежа от **клубове/асоциации на хумболтианци** по страни и региони
- **дарения на научна литература**
- **колоквиуми и конференции извън Германия**, със значително участие на хумболтианци
- **Хумболт алумни награда**

Хумболтова мрежа

- Платформа за подкрепа на професионалния контакт между хумболтианците
- Членовете могат:
 - да представят своите изследователски интереси
 - да откриват свои професионални партньори
 - да участват в групи или да създават такива
 - да споделят свои публикации
 - да канят гости в мрежата

www.humboldt-life.de

Humboldt Life
Network

Alumniportal Deutschland

- Целева група: *Deutschland-Alumni* – всеки, който е следвал или изследвал в германия)
- Достъп до всички регистрирани *Deutschland-Alumni* и предприятия
- Достъп до предложения за образование и изследване
- Възможност за индивидуално презентиране като експерт в дадената област
- Платворма за изграждане на регионални и професионални мрежи

www.alumniportal-deutschland.org

Контакт

Alexander von Humboldt
Stiftung/Foundation

Фондация „Александър фон Хумболт“ е на разположение за въпроси по всяко време

Alexander von Humboldt-Stiftung

info@avh.de

www.humboldt-foundation.de

Jean-Paul-Straße 12

53173 Bonn

Tel: +49 228 833-0

Fax: +49 228 833-199

